

A rendelet végrehajtása

Mindegyik uniós tagállam kijelöl egy illetékes hatóságot, amely a rendelet végrehajtását összehangolja. A tagállamok továbbá meghatározzák a rendelet megszegése esetén alkalmazandó szankciók jellegét és mértékét.

A rendelet arról is rendelkezik, hogy az Európai Bizottság elismerésével „ellenőrző szervezetek” működhetnek. Olyan magánszervezetekről van szó, amelyek megfelelő gondosságon alapuló rendszereket dolgoznak ki az uniós piaci szereplők számára. A piaci szereplők tehát választhatnak, hogy saját rendszert dolgoznak ki, vagy valamelyik ellenőrző szervezet rendszerét alkalmazzák.

További információk

További információ a következő címen érhető el:

http://ec.europa.eu/environment/forests/illegal_logging.htm

KH-31-10-630-HU-C

© Hemera

2013. március 3-tól alkalmazandó, a fára és a fatermékekre vonatkozó uniós rendelet

© iStockphoto

© Európai Unió, 2010
A sokszorosítás a forrás megnevezésével engedélyezett.
Printed in Belgium

Készült újrahasznosított papír felhasználásával,
az EU ököcímkéjét viselő, grafikai célra szánt papírra
(<http://www.ecolabel.eu/>).

Illegális fakitermelésnek az olyan fakivágást nevezik, amely a kivágás helye szerinti ország jogszabályaiba ütközik. Az illegális fakitermelés problémája az egész világra kiterjed, és olyan jelenség, amely kedvezőtlenül hat a gazdaságra, a környezetre és a társadalomra.

Gazdasági szempontból az illegális fakitermelés bevételről és egyéb előnyöktől fosztja meg a károsultat. Környezetvédelmi szempontból nézve az illegális fakitermelés az erdőirtással, az éghajlatváltozással és a biodiverzitás csökkenésével hozható összefüggésbe. Társadalmi nézőpontból pedig az illegális fakitermelés gyakori velejárója, hogy harc alakul ki a földterületért és az erőforrásokért, a helyi és az őshonos lakosság elveszti önrendelkezését, és fegyveres konfliktusok keletkeznek.

A jogellenes tevékenységek ráadásul a felelősségteljes gazdasági szereplők erőfeszítéseit is hiábavalóvá teszik, mivel az illegálisan kitermelt fa és a belőle készülő termékek olcsóbban értékesíthetők a piacon.

Az Európai Unió 2010 októberében a fa és a fatermékek tárgyában új rendeletet ⁽¹⁾ fogadott el az illegálisan kitermelt fával folytatott kereskedelem visszaszorítására; ez az erdészeti jogszabályok végrehajtására, az erdészeti irányításra és az erdészeti termékek kereskedelmére vonatkozó, 2003. évi uniós cselekvési terv (FLEGT cselekvési terv) számos intézkedésének egyike.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 995/2010/EU rendelete a fát és fatermékeket piaci forgalomba bocsátó piaci szereplők kötelezettségeinek meghatározásáról,
<http://eur-lex.europa.eu/JOHtml.do?uri=OJ:L:2010:295:SOM:HU:HTML>.

© Hemera

Kiadóhivatal

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

A fára és a fatermékekre vonatkozó uniós rendeletről eredő főbb kötelezettségek

A rendelet három kulcsfontosságú előírással igyekszik megakadályozni az illegálisan kitermelt fával és a belőle készült termékekkel való kereskedelmet:

- 1) a rendelet tiltja az illegális kitermelésből származó fának és a belőle készült termékeknek az uniós piacon való forgalomba hozatalát;
- 2) a rendelet ezenkívül megköveteli, hogy az uniós kereskedők „megfelelő gondossággal” járjanak el, amikor az uniós piacon első alkalommal bocsátanak forgalomba fatermékeket.

Piaci forgalomba bocsátása után a fa, illetve a fatermék esetenként gazdát cserél és/vagy feldolgozásra kerül, mielőtt a végső fogyasztóhoz eljut. A fatermékek nyomon követhetősége érdekében az ellátási láncnak ebben a szakaszában részt vevő (a rendeletben kereskedőként említett) piaci szereplők kötelesek

- 3) beszállítóikról és vevőikről nyilvántartást vezetni.

© iStockphoto

Mit jelent a „megfelelő gondosság”?

A „megfelelő gondosságnak” az a lényege, hogy a piaci szereplőknek kockázatkezelési eljárás lefolytatásával minél kisebbre kell csökkenteniük annak kockázatát, hogy illegálisan kitermelt fa vagy azt tartalmazó termék kerüljön forgalomba az uniós piacon.

A „megfelelő gondosságon alapuló rendszer” három alapeleme a következő:

- Tájékoztatás: A piaci szereplőnek információval kell rendelkeznie a fa, illetve a fatermék jellemzőiről, a kitermelési országról és mennyiségről, a beszállító adatairól és arról, hogy a nemzeti szabályozást betartották-e.
- Kockázatértékelés: A piaci szereplőnek a fenti információk alapján és a rendeletben szereplő kritériumok figyelembevételével értékelnie kell, hogy ellátási láncába milyen eséllyel kerülhetett illegálisan kitermelt fa.
- Kockázatcsökkentés: Ha az értékelés illegálisan kitermelt fa jelenlétének kockázatát mutatja ki az ellátási láncban, a piaci szereplő azzal csökkentheti a kockázatot, hogy beszállítóját további adatszolgáltatásra és ellenőrzésekre szólítja fel.

Az Európai Bizottság a „megfelelő gondosságon alapuló rendszer” részletesebb szabályozását 2012 júniusáig fogja kidolgozni.

Milyen termékekre terjed ki a rendelet hatálya?

A rendelet a fatermékek széles körére vonatkozik, beleértve a tömör fából készült termékeket, a padlózatokat, a rétegelt lemezeket, a papíripari rostanyagot és a papírt is. A rendelet hatályán kívül esnek az újrafeldolgozott termékek, valamint a rotangnád, a bambuszsnád és a papírnyomtatványok, például a könyvek és a sajtótermékek. A rendelet hatálya alá tartozó termékek köre szükség esetén módosítható.

A rendelet egyaránt vonatkozik az importból származó és a belföldön előállított fára és fatermékekre.

A rendelet előírásaival összhangban lévőnek kell tekinteni minden olyan faterméket, amely érvényes FLEGT-engedély⁽²⁾ vagy CITES-engedély⁽³⁾ hatálya alá tartozik.

⁽²⁾ <http://www.cc.cec/dgintranet/env/i/e2ec.europa.eu/environment/forests/flegt.htm>

⁽³⁾ <http://www.cc.cec/dgintranet/env/i/e2/cites.htm>http://ec.europa.eu/environment/cites/home_en.htm

© Comstock